

DOĞAL AFETLER VE KORUNMA YOLLARI

DEPREMLER, EROZYON, SEL BASKINLARI, HEYELANLAR, ÇIĞ, YANGINLAR

1. DEPREMLER

Yeryuvarlağının dışını örten yer kabuğu, çeşitli nedenlerle sarsılır. Zaman zaman yeryüzünde kendini belli eden bu sarsıntılara deprem denir.

Depremleri üç gruba ayırabiliriz:

- Tektonik,
- Volkanik,
- Çöküntü depremleri

TÜRKİYE'DEKİ DEPREM BÖLGELERİ

Kuzey Anadolu deprem kuşağı Ege Bölgesi ve Güney Marmara'daki çöküntü alanlarının kenarlarında bulunan fay çizgilerini kapsayan alan Antakya-Amik-Maraş oluşu Güneydoğu Toros yayının dış sınırı Yurdumuz Akdeniz Deprem Kuşağı üzerinde yer alır. Bu nedenle zaman zaman önemli sarsıntılara maruz kalır.

ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER

Deprem bölgelerinde binalar sert topraklar ve kayalar üzerine oturtulmalıdır. Binalar betonarme veya ahşaptan yapılmalıdır. Binalar iki kattan fazla olmamalıdır. Sarsıntılar esnasında kirişlerin altına girilmelidir.

2. EROZYON

Erozyon, toprağın tarım yapılan üst tabakasının su veya rüzgârın etkisiyle aşınıp, taşınmasıdır. Şiddetli yağışlar ve kuvvetli rüzgârlar, arazi eğiminin fazla, toprak örtüsünün zayıf olması erozyona neden olur.

EROZYONU ÖNLEMEK İÇİN YAPILAN PROJELER

Mera ıslah projeleri, Havza ıslah projeleri, Ağaç tarımı, Koru projeleri, Trakya topraklarını kurtarma kampanyası

3. SEL BASKINLARI

Sel baskını, suyun yatağından taşarak çevredeki geniş düzlük ve çukur alanlara yayılmasıdır. Bunun yanında taban suyunun yükselmesine bağlı olarak da gerçekleşebilir.

YOL AÇTIĞI ZARARLAR

İnsan kaybı Hayvan kaybı Toprak kaybı Tarımsal hasar İşsizlik Ulaşım-haberleşme aksaması

ÖNLEME ÇALIŞMALARI

Başta orman olmak üzere mevcut bitki örtüsü iyi korunmalı Çıplak yerler ağaçlandırılmalı Yatak içinde hız kesici setler ve göletler yapılmalı

4. HEYELAN

Heyelan: Toprak örtüsü veya ana kayanın bir parçasının bulunduğu yerden koparak yamaç üzerinde harekete geçip daha aşağıda bir yerde birikmesidir.

MEYDANA GELİŞİNDE ETKİLİ OLAN FAKTÖRLER

A)Jeolojik ve jeomorfolojik faktörler
Yerçekimi Ana kaya özellikleri Eğim Bakı Deprem
B) Beşeri faktörler:

Yol ve bina yapımı için yamaç hafriyatı Taş ve maden ocağı açma Kanal ve tünel inşaatı için yamaç hafriyatı

KORUNMA YOLLARI

Yamacın doğal eğiminin bozulmaması, Yamacın mevcut bitki örtüsünün iyi korunması, çıplak yamaçların ağaçlandırılması, Eğimli arazilere destek duvarları yapılması

5. ÇIĞ

Çığ, dağın çok yüksek bir yerinden kopup yuvarlanan, yuvarlandıkça da büyüyen kar kütesidir. Yurdumuzun özellikle D.Anadolu Bölgesi'nde görülen ve önemli zararlar veren bir afettir. ÇIĞIN OLUŞUMUNU ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- A) Meteorolojik Faktörler: Yağış Yağmur Sıcaklık Rüzgâr
- B) Topografik faktörler: Depremler Eğim Bakı Yükseklik Yamaç uzunluğu Bitki örtüsü

KORUNMA YOLLARI

Çok dik yamaçlara dayanma duvarları yapılmalı Kazıklar çakılmalı Yamaçlara ağaçlar dikerek çığ tehlikesi önlenmeli

6. YANGINLAR

Yangın, bir ormanın, bir evin veya daha başka bir ortamın tutuşarak yanması demektir. Ülkemizde özellikle yaz aylarında orman yangınları görülmektedir.

ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER

İnsanlara ağaç ve orman sevgisi aşılanmalı, ormanın yurt ekonomisine ve çevreye olan yararları konusunda bilinçlendirilerek eğitilmeli Gerekli emniyet ve alarm sistemi kurulmalı Orman içi yollar, haberleşme yeterli düzeye getirilmeli Yanan yerler hemen korumaya alınarak ağaçlandırılmalı.